

GRUNDLAGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 11/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ordnande av utfärdandet av färdskrivarkort och om ändring av 2 § lagen om Fordonsförvaltningscentralen

Till kommunikationsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 13 april 2004 regeringens proposition med förslag till lagar om ordnande av utfärdandet av färdskrivarkort och om ändring av 2 § lagen om Fordonsförvaltningscentralen (RP 38/2004 rd) till kommunikationsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att grundlagsutskottet ska lämna utlåtande till kommunikationsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Jorma Hörkkö, kommunikationsministeriet
- professor Tuomas Ojanen
- professor Kaarlo Tuori.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om utfärdande av färdskrivarkort. Enligt förslaget ska Fordonsförvaltningscentralen utfärda färdskrivare vid vägtransporter enligt EU-lagstiftningen, men den ska genom avtal kunna överföra utfärdandet av förar- och företagskort till en privat eller offentlig tjänsteproducent. Dessutom föreslås att 2 § lagen om Fordonsförvaltningscentralen ändras.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

I motiveringen till lagstiftningsordningen bedöms bestämmelserna med hänsyn till grundlagens 124 § om överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter och 18 § som tryggar näringsfriheten. Enligt motiveringen kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Regeringen har ändå ansett det önskvärt att utlåtande om propositionen inhämtas av grundlagsutskottet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

I lagens 4 § föreskrivs att Fordonsförvaltningscentralen svarar för utfärdande av färdskrivarkort och fattar beslut om att återkalla dem. Men med stöd av 1 mom. kan den ingå avtal om att en offentlig eller enskild instans kan få rätten att utfärda förar- och företagskort.

Utfärdande av färdskrivarkort är en offentlig förvaltningsuppgift enligt grundlagens 124 §. En sådan uppgift kan anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter.

Syftet med bestämmelsen är att skapa ett omfattande och flexibelt system för att utfärda färdskrivarkort i hela landet. Därför bör Fordonsförvaltningscentralen ha möjlighet att överföra en del av kortuppgifterna på andra aktörer. Men centralen föreslås själv svara för att utfärda verkstads- och kontrollkort och att återkalla färdskrivarkort. Utskottet menar att en sådan möjlighet att överföra uppgifter är bra för att de ska bli skötta på lämpligt sätt.

I föreslagna 9 § finns bestämmelser om att allmän förvaltningsrättslig lagstiftning ska tillämpas när färdskrivarkort utfärdas. Föreslagna 13 § gäller ändringssökande och 15 § straffrättsligt tjänsteansvar. Med tanke på rättssäkerheten och kraven på god förvaltning är också 6—7 § viktiga. Där föreskrivs om de allmänna kraven på dem som utfärdar färdskrivarkort och bedömning av tillförlitligheten hos den som utfärdar färdskrivarkort. Detsamma gäller 12 § om tystnadsplikt. Viktiga är också bestämmelserna i 5 § om vad som ska ingå i ett avtal om överföring och bestämmelserna i 10 § om Fordonsförvalt-

ningens tillsynsbefogenheter. I artikel 14 i rådets förordning om färdskrivare vid vägtransporter finns bestämmelser om villkoren för att utfärda kort.

Enligt grundlagens 124 § kan en offentlig förvaltningsuppgift anförtros andra än myndigheter också genom avtal som ingås med stöd av lag. Ur denna synvinkel är förslaget inte på något vis problematiskt.

Däremot är det inte lika oproblematiskt att genom avtal föra över en förvaltningsuppgift som anförtrots en myndighet till en annan myndighet. Bestämmelsen är beaktansvärd med tanke på grundlagens 21 § om att var och en har rätt att få sin sak behandlad av en domstol som är behörig enligt lag. Betydelsefullt är också 2 § 3 mom. i grundlagen. Där sägs att all utövning av offentlig makt skall bygga på lag och att lag noggrant ska iaktas i all offentlig verksamhet (GrUU 14/2003 rd, s. 3, GrUU 52/2001 rd, s. 5, GrUU 11/2002 rd, s. 5—7, GrUU 72/2002 rd, s. 2—3). Utfärdande av färdskrivarkort handlar enligt utskottets mening dock främst om distribution av färdskrivarkort som kan jämföras med offentlig service och som genom avtal i princip kan föras över från en myndighet till en annan utan att det kränker grundlagen. Enligt förslaget rubbar uppgiften inte Fordonsförvaltningscentralens ställning som ansvarig utfärdare av kort och myndighet som övervakar andra utfärdares åtgärder. Inte heller till denna del inverkar bestämmelserna på behandlingsordningen för lagförslaget.

Utlåtande

Grundlagsutskottet anför

att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Helsingfors den 28 april 2004

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Arja Alho /sd
medl. Hannu Hoskonen /cent
Roger Jansson /sv
Irina Krohn /gröna
Miapetra Kumpula /sd
Annika Lapintie /vänst
Henrik Lax /sv

Markus Mustajärvi /vänst
Klaus Pentti /cent
Markku Rossi /cent
Arto Satonen /saml
Seppo Särkiniemi /cent
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Sami Manninen.